

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 — 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr. 077 453 86 36,37
Tel/Fax 077 453 73 68
E-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, 24 sierpnia 2012 r.

NA.III.-0221-17-1/2012

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 lipca 2012 r. uzupełnione pismem z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie wyjaśnień dotyczących udzielania dotacji szkołom publicznym prowadzonym przez stowarzyszenia zgodnie z art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty informuję, co następuje.

I. Podstawę prawną dotowania publicznych szkół prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego stanowi art. 80 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z postanowieniami ust. 3 tego artykułu, szkoły o których mowa wyżej, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, obowiązanej do prowadzenia odpowiedniego typu i rodzaju szkół, w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju, prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Ustawa o systemie oświaty w art. 9 ust. 1 wskazuje typy szkół publicznych i niepublicznych. Natomiast żaden przepis tej ustawy nie precyzuje, co należy rozumieć pod pojęciem „rodzaj szkoły”.

Jak zauważył Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 stycznia 2008 roku sygn. II GSK 333/07, ustawodawca w art. 2 cyt. ustawy określił system oświaty, wymieniając w punkcie 2 tego przepisu różne szkoły, nie używając przy ich określeniu terminu „rodzaj”, (przykładowo: specjalne, integracyjne, z oddziałami integracyjnymi i sportowymi, sportowe i mistrzostwa sportowego, dwujęzyczne, z oddziałami dwujęzycznymi, rolnicze, leśne, artystyczne). Jednocześnie w art. 3 pkt 15 cyt. ustawy ustawodawca zdefiniował pojęcie „szkoła dla dorosłych”. Powyższe uregulowania, jak zauważył Sąd, wskazują, że dokonanie ścisłego rozróżnienia, w szczególności co do rodzaju szkoły, winno nastąpić przy uwzględnieniu konkretnej normy prawnej, w której ustawodawca odwołuje się do pojęcia „typ i rodzaj szkoły” bądź „szkoły danego typu i rodzaju”. Sąd przyjął, że wobec braku legalnej definicji terminu „rodzaj szkoły” należy uznać, że „rodzaj szkoły” to jej cechy szczególne, charakterystyczne w ramach danego typu szkoły. Rozróżnienia szkoły, zarówno z uwagi na typ, jak i na rodzaj, należy dokonywać mając na względzie cel przepisu stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia, w którym ustawodawca odwołuje się do tych pojęć.

Skoro istota rozpoznawanej sprawy dotyczy sposobu i wysokości ustalenia dotacji dla szkoły publicznej, o której mowa w art. 80 ust. 3 cyt. ustawy (powołany wyrok NSA odnosił swoje rozważania do art. 90 ust. 3 ustawy, które należy uznać za analogiczne), to pojęcie "rodzaj szkoły", użyte w tym przepisie, należy wyklądać na potrzeby omawianego przepisu. Zatem pojęcie "rodzaj szkoły" należy wyklądać w kontekście wydatków bieżących, o których stanowi art. 80 ust. 3 cyt. ustawy, skoro ustawodawca w przepisie tym uzależnia przyznanie dotacji dla szkół publicznych w odniesieniu do wydatków bieżących, ustalonych w budżecie odpowiednio danej gminy, w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju.

W tej sytuacji, przy wykładni art. 80 ust. 3 cyt. ustawy w zakresie pojęcia "rodzaj szkoły" oraz użytego przez ustawodawcę zwrotu "wydatki bieżące" należało rozważyć, czy szkoła podstawowa na terenie wiejskim, jest innym rodzajem szkoły niż szkoła podstawowa położona w mieście.

W sytuacji, gdy termin "rodzaj" to kategoria, wyróżnienie ze względu na charakterystyczne cechy, odmiana, jakość, typ - jak wywiódł Sąd I instancji (wyrok z 21 lutego 2007 r. WSA w Poznaniu sygn. I SA/Po 1123/06), odwołując się do "Słownika współczesnego języka polskiego" pod red. B. Dunaja – należy przyjąć, że w ramach danego typu szkół, występują rodzaje szkół, które wyróżniają się odmiennymi, charakterystycznymi cechami, odrębną organizacją kształcenia lub inną formą kształcenia, co nie pozostaje bez wpływu na poziom kosztów prowadzenia tych szkół i stanowi o ich różnych rodzajach.

W ocenie Izby, jakkolwiek przepisy prawa nie rozstrzygają powyżej kwestii w sposób jednoznaczny, na podstawie analizy orzecznictwa, należy skłonić się do poglądu, że fakt usytuowania szkoły na terenie wiejskim, czy też położenia w mieście, nie przesądza o tym,

że dana szkoła jest szkołą odrębnego rodzaju. Takie szkoły nie posiadają istotnych, odmiennych, charakterystycznych cech, z punktu widzenia wykonywanego zadania, którym jest edukacja uczniów. Szkoły położone na terenie miejskim jak i wiejskim, realizują taki sam program nauczania i posiadają taką samą organizację wewnętrzną. Dokonując oceny pojęcia „rodzaj szkoły” należy również uwzględnić zapisy w statucie tej szkoły. Zatem, podstawą do wyliczenia dotacji dla szkoły prowadzonej przez stowarzyszenie, powinien być średni koszt jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju, bez względu na miejsce ich położenia.

II. Odnosząc się do wątpliwości, czy zmiana planu wydatków bieżących gminnych szkół pociąga za sobą zmianę wysokości dotacji (zwiększenie lub zmniejszenie) dla publicznych szkół prowadzonych przez stowarzyszenia od następnego miesiąca po dokonaniu zmiany budżetu, należy uznać stanowisko przedstawione przez gminę za prawidłowe.

Stosownie do art. 80 ust. 3 powołanej ustawy o systemie oświaty, szkoły, o których mowa w ust. 1, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia odpowiedniego typu i rodzaju szkół w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. W sytuacji, kiedy zmianie ulegnie wysokość wydatków bieżących przewidzianych w budżecie, ulegnie również zmianie podstawa wyliczenia dotacji.

III. Mając na uwadze zapis art. 63 powołanej wyżej ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych, zarówno publicznych jak i niepublicznych, rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy z dniem 31 sierpnia następnego roku, jak również stosując reguły wykładni systemowej i celowościowej, w ocenie Izby, dotacja przysługuje także na absolwentów szkół, którzy ukończyli naukę w miesiącu czerwcu i winna być wypłacana również za miesiące lipiec i sierpień.

Bezspornym jest, że dotacje oświatowe dla publicznych szkół i placówek oświatowych mają charakter dotacji podmiotowych i przeznaczone są na dofinansowanie zadań bieżących w zakresie kształcenia, wychowania, opieki i profilaktyki społecznej w ciągu całego roku szkolnego.

Podsumowując należy stwierdzić, iż uzasadnionym jest wypłacanie przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji dla szkół publicznych za miesiące lipiec i sierpień na podstawie liczby uczniów z miesiąca poprzedzającego przerwę wakacyjną, tym samym, należy uznać stanowisko przedstawione przez Burmistrza w powyższej sprawie, za prawidłowe.